Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0228

Vykonávanie smernice o čistení komunálnych odpadových vôd a riziká pre bezpečnosť dodávok liekov

Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. júna 2026 o vykonávaní smernice o čistení komunálnych odpadových vôd a rizikách pre bezpečnosť dodávok liekov (2026/2652(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a najmä na jej články 168 a 191,

– so zreteľom na článok 35 Charty základných práv Európskej únie,

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3019 z 27. novembra 2024 o čistení komunálnych odpadových vôd[1] (ďalej len „prepracovaná smernica o čistení komunálnych odpadových vôd“), ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2025,

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva[2] (ďalej len „rámcová smernica o vode“),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality[3] a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky, o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a o zmene a doplnení

---

1 Ú. v. EÚ L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj.
2 Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj.
3 Ú. v. EÚ L 372, 27.12.2006, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj.

smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES[4],

– so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/591 zo 6. apríla 2022 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o nedostatku liekov – ako riešiť vznikajúci problém[6],

– so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 26. októbra 2022 s názvom Posúdenie vplyvu sprevádzajúce návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o čistení komunálnych odpadových vôd (SWD(2022)0541),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. mája 2021 s názvom Cesta k zdravej planéte pre všetkých Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“ (COM(2021)0400),

– so zreteľom na správu Spoločného výskumného centra z 10. decembra 2025 s názvom Aktualizovaný odhad nákladov na kvartérne čistenie odpadových vôd v EÚ – porovnanie nákladových modelov,

– so zreteľom na prebiehajúcu prácu na akte o kritických liekoch,

– so zreteľom na článok 142 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže v článku 191 ZFEÚ sa stanovuje, že politika životného prostredia Únie „sa zameriava na vysokú úroveň jeho ochrany, pričom prihliada na rozmanité situácie v jednotlivých regiónoch Únie“ a že „[v]ychádza zo zásad predchádzania škodám a prevencie, zo zásady nápravy škôd na životnom prostredí prioritne pri zdroji a zo zásady, že náhradu škody hradí znečisťovateľ“;

B. keďže voda je pre život a ľudstvo nevyhnutná; keďže EÚ musí efektívne hospodáriť s existujúcimi a budúcimi vodnými zdrojmi a účinne reagovať na súčasné výzvy spojené s vodou, pretože priamo ovplyvňujú ľudské zdravie, životné prostredie a jeho ekosystémy, ako aj strategické socioekonomické činnosti;

C. keďže mikropolutanty, ktoré sa nachádzajú vo všetkých druhoch vodných útvarov a boli zistené vo všetkých vodách EÚ, majú škodlivé účinky na ľudské zdravie vrátane karcinogénnych účinkov a účinkov narúšajúcich endokrinný systém a na vodné organizmy, a to aj v

---

4 Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj.

5 Ú. v. EÚ L 114, 12.4.2022, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

6 Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 83.

nízkych koncentráciách a prispievajú k šíreniu antimikrobiálnej rezistencie (AMR); keďže Svetová zdravotnícka organizácia vyhlásila AMR za naliehavú globálnu zdravotnú krízu, ktorá do roku 2050 podľa odhadov spôsobí celosvetovo viac úmrtí ako rakovina; keďže mnohé mikropolutanty z liekov sa do vody dostávajú skôr potom, ako ich použijú pacienti, a nie počas výroby alebo likvidácie;

D. keďže znečistenie vôd vrátane znečistenia mikropolutantmi je rastúca a vážna hrozba pre ekosystémy, biodiverzitu a zdravie ľudí a zvierat a v súčasnosti stojí EÚ viac ako 75 miliárd EUR ročne; keďže komunálne odpadové vody sú jedným z hlavných zdrojov znečistenia vody, ak nie sú riadne zachytené a vyčistené; keďže odstránenie mikropolutantov z kontaminovaných odpadových vôd je potrebné, aby sa zabránilo ich nebezpečným účinkom na zdravie a životné prostredie;

E. keďže mnohé obce a komunity v EÚ využívajú na úpravu pitnej vody brehovú filtráciu, čo má za následok, že dodávky vody sú čoraz viac kontaminované mikropolutantmi;

F. keďže náklady na primárne, sekundárne a terciárne čistenie vo všeobecnosti hradia verejné orgány z peňazí daňovníkov alebo poplatkov za vodu; keďže uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“ zakotvenej v článku 191 ZFEÚ na čistenie vody bolo prvýkrát zavedené v prepracovanej smernici o čistení komunálnych odpadových vôd;

G. keďže v smernici o čistení komunálnych odpadových vôd je stanovený právny rámec pre zber, čistenie a vypúšťanie komunálnych odpadových vôd a vypúšťanie biologicky rozložiteľných odpadových vôd z určitých priemyselných odvetví, keďže cieľom prepracovanej smernice o čistení komunálnych odpadových vôd je znížiť znečistenie vody, a to aj mikropolutantmi, a chrániť kvalitu vody v celej EÚ; keďže bežné čistenie odpadových vôd neumožňuje účinné odstránenie mikropolutantov v odpadových vodách; keďže prepracovanou smernicou sa zavádza povinnosť kvartérneho čistenia odpadových vôd, ktorým sa odstraňujú mikropolutanty, čím sa zabezpečuje vysoká úroveň ochrany zdravia a životného prostredia v súlade s prístupom „jedno zdravie“; keďže prepracovaná smernica vyžaduje systematickú modernizáciu umožňujúcu kvartérne čistenie veľkých čistiarní odpadových vôd, ktoré slúžia viac ako 150 000 ľuďom (t. j. vo veľkých mestách, pretože ide o miesta s intenzívnym uvoľňovaním mikropolutantov), a modernizáciu menších čistiarní odpadových vôd vyžaduje len vtedy, ak sa nachádzajú v rizikových oblastiach;

H. keďže zavádzanie kvartérneho čistenia prebieha postupne, a to od decembra 2033, keď sa bude musieť modernizovať len 20 % väčších zariadení a 10 % menších zariadení, pričom úplné zavedenie sa má dosiahnuť do decembra 2045; keďže zavedenie kvartérneho čistenia

ako dodatočného a pokročilého čistenia komunálnych odpadových vôd s cieľom odstrániť čo najširšie spektrum mikropolutantov je potrebné na zníženie množstva týchto znečisťujúcich látok a na ochranu verejného zdravia a životného prostredia; keďže zavedenie kvartérneho čistenia predstavuje najnákladnejšiu zložku smernice;

I. keďže zásada „znečisťovateľ platí“ je právne záväzná zásada zakotvená v článku 191 ZFEÚ a jej cieľom je zabezpečiť, aby náklady na prevenciu, kontrolu a nápravu tohto znečistenia znášali tí, ktorí sú zodpovední za spôsobenie environmentálnych škôd, a nie daňoví poplatníci alebo širšia spoločnosť;

J. keďže cieľom rozšírenej zodpovednosti výrobcu je internalizácia environmentálnych externalít, pričom motivuje výrobcov, aby zohľadňovali environmentálne aspekty počas celého životného cyklu výrobkov, od fázy návrhu až po koniec životnosti, čím sa účinne uplatňuje zásada „znečisťovateľ platí“; keďže väčšina existujúcich systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu bola vyvinutá vzhľadom na toky odpadu z identifikovateľných bodových zdrojov, takže výrobcovia môžu účinne organizovať, monitorovať a kontrolovať systémy zberu a spracovania;

K. keďže lieky sa vyvíjajú a povoľujú na účel liečby pacientov; keďže posudzovanie environmentálnych rizík je síce nevyhnutným kritériom pri povoľovaní liekov, ale environmentálne riziko nie je súčasťou hodnotenia prínosov a rizík pri povoľovaní liekov;

L. keďže údaje a analýzy Komisie a Spoločného výskumného centra ukazujú, že lieky a kozmetické výrobky sú zdrojom najvyššieho podielu potenciálne škodlivých a ťažko biologicky rozložiteľných látok, ktoré sa nachádzajú v odpadových vodách; keďže podľa informácií niektorých držiteľov povolenia na uvedenie na trh sa toxické zaťaženie pripisované určitým výrobkom v uvedených analýzach líši od údajov z posudzovania environmentálnych rizík liekov;

M. keďže prepracovanou smernicou o čistení komunálnych odpadových vôd sa zaviedli ustanovenia o rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“, v ktorých sa vyžaduje, aby aspoň 80 % nákladov na kvartérne čistenie pokrývali hlavné odvetvia, ktoré boli identifikované ako zodpovedné za uvoľňovanie znečisťujúcich látok, konkrétne farmaceutický a kozmetický priemysel;

N. keďže zavedenie kvartérneho čistenia je najnákladnejším prvkom smernice;

O. keďže odhady nákladov členských štátov výrazne prevyšujú odhady uvedené v posúdení vplyvu Komisie (napr. Nemecko a Španielsko vykázali niekoľkokrát vyššie náklady);

P. keďže cieľom systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu je financovať odstraňovanie mikropolutantov z odpadových vôd a podporovať vývoj menej toxických a biologicky lepšie rozložiteľných výrobkov, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcu; keďže systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu motivuje a odmeňuje inovácie v oblasti vývoja a používania menej škodlivých látok v príslušných odvetviach;

Q. keďže prístup k bezpečným, účinným a cenovo dostupným liekom je základným kameňom systémov verejného zdravotníctva EÚ a musí byť zaručená bezpečnosť dodávok liekov v EÚ;

R. keďže podľa posúdenia vplyvu Komisie a nezávislých údajov by potenciálne zvýšenie nákladov na výrobky alebo potenciálne zníženie rozpätí zisku odvetví, ktoré uvádzajú výrobky na trh EÚ, v dôsledku uplatňovania rozšírenej zodpovednosti výrobcu bolo zanedbateľné a neohrozilo by cenovú dostupnosť, dostupnosť ani prístupnosť týchto výrobkov na trhu EÚ;

S. keďže odhady nákladov niektorých členských štátov prevyšujú odhady uvedené v posúdení vplyvu Komisie (napr. Nemecko a Španielsko vykázali náklady, ktoré sú niekoľkokrát vyššie); keďže posúdenie vplyvu Komisie spochybnili aj niektoré zainteresované strany, najmä pokiaľ ide o environmentálny prínos liekov a kozmetiky a výpočty účinkov na ceny liekov; keďže JRC vypracovalo druhú štúdiu s cieľom objasniť a ďalej preskúmať potenciálne náklady, ktoré by mali znášať priemyselné odvetvia dotknuté smernicou; keďže táto nová štúdia vo veľkej miere potvrdila predchádzajúce údaje a zistenia;

T. keďže to, že Komisia pripisuje približne 92 % zaťaženia mikropolutantmi liekom a kozmetike, bolo spochybnené z metodických a vedeckých dôvodov, najmä vzhľadom na chýbajúcu dôkladnú analýzu dôsledkov pre prístup pacientov a vnútroštátne rozpočty na zdravotnú starostlivosť; keďže toto opomenutie je mimoriadne dôležité pre celý farmaceutický ekosystém, ktorý zahŕňa inovačné, generické a nepatentované lieky, ktoré spoločne podporujú prístup pacientov, bezpečnosť dodávok a dlhodobú udržateľnosť európskych systémov zdravotnej starostlivosti, a zároveň udržiava investície do výskumu a vývoja a výrobnú stopu, od ktorej závisí strategická autonómia Európy v oblasti zdravia;

U. keďže generické lieky predstavujú takmer 70 % liekov vydávaných v EÚ[7] a sú nevyhnutné pre udržateľnosť systému zdravotnej starostlivosti; keďže výrobcovia generických liekov sa zvyčajne riadia prísnymi rámcami cenotvorby a hospodárskym modelom vysokých objemov a nízkej marže, čo obmedzuje ich schopnosť absorbovať

---

[7] Oznámenie Komisie z 24. októbra 2023 s názvom Riešenie situácií nedostatku liekov v EÚ (COM(2023)0672).

dodatočné regulačné náklady, a preto môžu byť citlivejší na zvýšenie nákladov, čo si vyžaduje dôkladné monitorovanie vykonávania tejto smernice;

V. keďže generické lieky sú založené na rovnakej účinnej látke ako referenčný liek, čo výrobcov generických liekov stavia pred väčšiu výzvu, pokiaľ ide o riešenie znečistenia pri zdroji;

W. keďže nedostatok liekov v EÚ sa v posledných rokoch zhoršil a predstavuje vážne riziko pre starostlivosť o pacientov; keďže EÚ je naďalej vo veľkej miere závislá od krajín mimo EÚ, pokiaľ ide o účinné farmaceutické látky; keďže EÚ podniká kroky na riešenie nedostatku liekov a bezpečnosti dodávok, a to aj prostredníctvom revidovaných všeobecných farmaceutických právnych predpisov a aktu o kritických liekoch;

X. keďže prepracovaná smernica o čistení komunálnych odpadových vôd poskytuje členským štátom flexibilitu pri navrhovaní systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov a pri stanovovaní metodík výpočtu príspevkov, čo im umožňuje navrhovať systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov tak, aby sa zabezpečila proporcionalita a zabránilo sa neúmyselným dôsledkom vrátane rizík pre dodávky liekov, čím sa dosiahne vyváženie cieľov verejného zdravia s environmentálnou zodpovednosťou;

Y. keďže v článku 10 prepracovanej smernice o čistení komunálnych odpadových vôd sa zavádzajú povinné rámce monitorovania a presadzovania, pričom sa zabezpečuje riadne monitorovanie vplyvov smernice, a to aj na ceny liekov;

Z. keďže v odôvodnení 20 prepracovanej smernice o čistení komunálnych odpadových vôd sa potvrdzuje, že v smernici sa už stanovuje pravidelné hodnotenie založené na údajoch z monitorovania a vedeckých dôkazoch vrátane možnosti aktualizácie rozsahu systému v prípade potreby, čím sa poskytuje dostatočná flexibilita v rámci existujúceho právneho rámca bez toho, aby bolo potrebné smernicu zrevidovať;

AA. keďže v prepracovanej smernici o čistení komunálnych odpadových vôd sa od Komisie vyžaduje, aby do konca roka 2033 a opäť do konca roka 2040 vykonala komplexné hodnotenie, ktoré poskytne príležitosť na posúdenie vplyvov smernice, a aby v prípade potreby navrhla úpravy;

AB. keďže Komisia odhaduje, že aj v prípade úplného prenesenia nákladov by sa vplyv na ceny liekov do roku 2045 pohyboval v rozmedzí 2,64 – 3,20 EUR na osobu ročne; tento odhad JRC opätovne potvrdilo v decembri 2025, pričom zohľadnilo konečné znenie prijaté spoluzákonodarcami;

AC. keďže v smernici sa stanovuje dlhý harmonogram vykonávania a

niektoré ustanovenia sa majú začať v plnej miere uplatňovať až od roku 2045, čo umožňuje poskytnutie dostatočného času na postupné a vyvážené vykonávanie smernice a jej povinností kvartérneho čistenia – 20 % pokrytie sa má dosiahnuť do roku 2033, 60 % do roku 2039 a plný rozsah od roku 2045; keďže smernica poskytuje členským štátom čas na úpravu cien zákaziek prostredníctvom nových postupov verejného obstarávania liekov;

AD. keďže aj v prípade úplného prenesenia nákladov je výsledný nárast ceny liekov podľa posúdenia vplyvu Komisie a štúdie JRC v porovnaní s nákladmi na nečinnosť len marginálny, keďže podstatné dlhodobé výdavky na zdravotnú starostlivosť spojené s ochoreniami súvisiacimi s vystavením mikropolutantom, medzi ktoré patrí najmä rakovina, už teraz predstavujú výrazne väčšiu záťaž pre systémy verejného zdravotníctva, ktorá podľa očakávaní výrazne vzrastie;

AE. keďže náklady súvisiace s príspevkami na kvartérne čistenie sú založené na výrobkoch uvedených na trh, a preto zahŕňajú všetky výrobky bez ohľadu na to, či sa vyrábajú v EÚ alebo mimo nej, a povinnosť rozšírenej zodpovednosti výrobcu sa uplatňuje jednotne na všetky spoločnosti, ktoré uvádzajú výrobky na trh EÚ, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky a zabráni sa nespravodlivým konkurenčným výhodám; keďže cieľom smernice preto nie je vytvárať deformačné účinky na trh ani znevýhodňovať výrobcov z EÚ a celkovú konkurencieschopnosť odvetvia; keďže je veľmi dôležité zabezpečiť, aby všetky dovážané výrobky spĺňali a financovali povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu, a to vrátane všetkých súkromných malých zásielok, ako sú online objednávky;

AF. keďže z posúdenia vplyvu Komisie vyplýva, že v prípade neexistencie rozšírenej zodpovednosti výrobcu by sa odhadované ročné náklady na kvartérne čistenie vo výške približne 1,186 miliardy EUR ročne do roku 2040 museli pokryť predovšetkým vyššími poplatkami za vodu a z verejných rozpočtov, čím by sa náklady na znečistenie presunuli z priemyslu na občanov a daňovníkov a neprimerane by sa zaťažili domácnosti vrátane tých najzraniteľnejších;

AG. keďže vykonávanie systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu je potrebné na zabezpečenie právnej a finančnej istoty, najmä pre verejné orgány, a na zabezpečenie potrebných investícií do infraštruktúry odpadových vôd s cieľom splniť ciele v oblasti životného prostredia a verejného zdravia a zabezpečiť, aby občania a spotrebitelia vody neznášali finančné náklady spojené so znečistením, za ktoré nenesú zodpovednosť;

AH. keďže nové environmentálne normy kvality, najmä deväť environmentálnych noriem kvality týkajúcich sa liekov v zmysle rámcovej smernice o vode, nie je možné dosiahnuť bez pokročilého a dodatočného čistenia vôd;

AI. keďže prepracovaná smernica o čistení komunálnych odpadových vôd ukladá Komisii povinnosť pravidelne posudzovať na základe výsledkov monitorovania komunálnych odpadových vôd a najnovších vedeckých údajov, či by sa do systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov mali zahrnúť aj iné výrobky; keďže Komisia by mala predložiť prvé formálne preskúmanie najneskôr do roku 2033;

1. opätovne potvrdzuje svoju silnú podporu environmentálnym cieľom a vykonávaniu prepracovanej smernice o čistení komunálnych odpadových vôd v súlade so stanovenými lehotami a zdôrazňuje potrebu znížiť znečistenie vody vrátane mikropolutantov a riešiť ho;

2. zdôrazňuje potrebu lepšie chrániť ľudské zdravie a životné prostredie v rámci ambiciózneho prístupu k riešeniu znečistenia zo všetkých zdrojov a smerovať k životnému prostrediu bez toxických látok, čo zahŕňa najmä potrebu riešiť nebezpečné mikropolutanty, ktoré predstavujú značnú a akútnu hrozbu pre zdravie a životné prostredie;

3. pripomína, že politika v oblasti životného prostredia by mala vychádzať zo zásad predbežnej opatrnosti a prevencie, zo zásady nápravy environmentálnej škody prioritne pri zdroji a zo zásady, že náhradu škody hradí znečisťovateľ;

4. zdôrazňuje, že zavedenie kvartérneho čistenia je nevyhnutné v záujme ochrany zdravia, zachovania ekosystémov a boja proti vznikajúcim rizikám, ako je AMR; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že rozšírená zodpovednosť výrobcu je najúčinnejším nástrojom na vykonávanie zásady „znečisťovateľ platí“, ako sa stanovuje v článku 191 ods. 2 ZFEÚ, a na zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov na potrebné čistenie komunálnych odpadových vôd;

5. všíma si rozdiel medzi odhadmi nákladov v posúdení vplyvu vypracovanom Komisiou a odhadmi nákladov vypracovanými vo verejných posúdeniach po prijatí smernice, najmä v Nemecku a Španielsku; okrem toho si všíma obavy zainteresovaných strán týkajúce sa spoľahlivosti metodiky používanej na priraďovanie toxických záťaží, ako aj obavy týkajúce sa rozdielov medzi údajmi, ktoré používa Komisia, a údajmi o posudzovaní environmentálnych rizík predkladanými Európskej agentúre pre lieky v rámci postupu udeľovania povolenia na uvedenie na trh; domnieva sa, že tieto obavy by sa mali dôkladne riešiť, aby sa zabezpečila spoľahlivosť faktov, z ktorých vychádzajú analýzy nákladov na kvartérne čistenie a systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov; konštatuje však, že niektoré rozdiely možno vysvetliť rôznymi metodikami použitými v štúdiách, a zdôrazňuje, že JRC nedávno opätovne potvrdilo odhady uvedené v posúdení vplyvu;

6. vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2026 vypracovala nové posúdenie vplyvu, v ktorom určí zoznam látok prítomných v komunálnych

odpadových vodách, overí náklady na kvartérne čistenie, poskytne rozdelenie zodpovednosti medzi príslušné odvetvia podľa zásady „znečisťovateľ platí“ a identifikuje potenciálny vplyv na dostupnosť, cenovú prijateľnosť a prístupnosť liekov, najmä generických a kritických liekov a ich účinných látok; domnieva sa, že do štúdie by mali byť v rámci svojich oblastí pôsobnosti primerane zapojené členské štáty prostredníctvom Farmaceutického výboru pre humánne lieky, Európska environmentálna agentúra a Európska agentúra pre lieky; vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby na základe výsledkov posúdenia vplyvu urýchlila hodnotenie rozdeľovania látok a aby takisto v prípade potreby okamžite prerozdelila povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcu odvetviam, ktoré boli vyhodnotené ako zodpovedné; vyzýva Komisiu, aby do konca júla 2026 vydala oznámenie, v ktorom bude informovať členské štáty o nezávislej štúdii a flexibilite podľa smernice s cieľom zabezpečiť prístupnosť, dostupnosť a cenovú prijateľnosť liekov, a aby prijala potrebné opatrenia na monitorovanie bezpečnosti dodávok liekov a pripravenosti na krízy a zabránila neúmyselným dôsledkom na dodávky liekov vrátane dôsledkov vyplývajúcich z ustanovení o rozšírenej zodpovednosti výrobcu; domnieva sa, že ak výsledky posúdenia vplyvu preukážu značné riziko pre cenovú prijateľnosť, prístupnosť a prístupnosť liekov, najmä kritických a generických liekov, Komisia by mala urýchlene prijať záruky na zaistenie bezpečnosti dodávok týchto liekov vrátane dočasného pozastavenia povinností rozšírenej zodpovednosti výrobcu;

7. vyzýva Komisiu, aby pokročila s prijímaním vykonávacích aktov týkajúcich sa rozsahu povinností kvartérneho čistenia s cieľom objasniť členským štátom, prevádzkovateľom systémov odpadových vôd a príslušným zainteresovaným stranám súvisiace náklady;

8. zdôrazňuje, že náklady na pokročilé čistenie odpadových vôd by sa nemali prenášať na daňovníkov ani spotrebiteľov, ale mali by ich spravodlivo a primerane niesť odvetvia podieľajúce sa na znečistení vôd;

9. vyzýva na dočasné pozastavenie (odloženie účinnosti) ustanovení o rozšírenej zodpovednosti výrobcu a povinností kvartérneho čistenia a súvisiacich finančných záväzkov až do dokončenia štúdie a posúdenia jej zistení Komisiou;

10. zdôrazňuje, že povinnosť rozšírenej zodpovednosti výrobcu sa uplatňuje jednotne na všetky spoločnosti, ktoré uvádzajú výrobky na trh EÚ, bez ohľadu na to, či boli vyrobené v rámci EÚ alebo mimo nej, pričom cieľom je zabezpečiť rovnaké podmienky a zabrániť nekalým konkurenčným výhodám; vyzýva Komisiu, aby objasnila, ako budú výrobcovia z krajín mimo EÚ plniť povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu, aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže a zabezpečili sa rovnaké podmienky;

11. zdôrazňuje, že nedostatok liekov je už teraz v EÚ veľkým a rastúcim problémom; zdôrazňuje potrebu zachovať a posilniť farmaceutickú výskumnú, vývojovú a výrobnú kapacitu EÚ a odolnosť dodávateľského reťazca;

12. uznáva, že generické lieky a prístup k liečbe vo všeobecnosti predstavujú osobitný prípad, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pozorne a nepretržite monitorovali vplyv smernice na cenovú prijateľnosť, dostupnosť a prístupnosť týchto liekov, ako sa vyžaduje v prepracovanej smernici o čistení komunálnych odpadových vôd, s cieľom zabrániť neúmyselnému narušeniu alebo zvýšeniam cien;

13. pripomína, že smernica poskytuje flexibilitu a možnosť uplatňovať primerané opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu neohrozovali cenovú prijateľnosť, dostupnosť alebo prístupnosť liekov; vyzýva členské štáty, aby pri navrhovaní a vykonávaní vnútroštátnych systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov dôkladne posúdili a riešili riadne odôvodnené a na dôkazoch založené obavy týkajúce sa neúmyselných dôsledkov smernice, s osobitným dôrazom na generické lieky; pripomína povinnosť Komisie monitorovať vplyvy na cenovú prijateľnosť, dostupnosť a prístupnosť liekov, podávať o nich správy a zabezpečiť komplexné hodnotenie do konca roka 2033 a opäť do konca roka 2040;

14. berie na vedomie výzvy spojené s využívaním tohto stimulu v dôsledku zložitosti zmien liekových foriem, ktoré si môžu vyžadovať rozsiahly výskum alebo nové povolenia na uvedenie na trh, najmä v prípade generických liekov;

15. v tejto súvislosti pripomína, že Komisia má povinnosť pravidelne vyhodnocovať, či by sa iné výrobky a odvetvia, ktoré majú významný vplyv na toxickú záťaž v odpadových vodách, mali zahrnúť do systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu, aby sa zabezpečilo, že súvisiace náklady budú spravodlivo rozdelené a nebudú ich musieť hradiť občania a spotrebitelia vody;

16. podporuje výskum a inovácie v oblasti environmentálne udržateľných liekov a pokročilých technológií čistenia odpadových vôd;

17. pripomína, že v súlade s prístupom „jedno zdravie“ je ochrana zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia úzko prepojená a vzájomne previazaná; zdôrazňuje, že o prístup k liekom a ochranu životného prostredia sa treba usilovať súčasne, pričom sa nesmie dovoliť, aby sa jedna z týchto oblastí využívala ako zámienka na oslabenie tej druhej;

18. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.